

4. Гончарова А.В., Верещака Я.В. Особливості обігу криптовалюти в Україні. *Журнал східноєвропейського права*. 2018. № 58. С. 38–44.
5. Шинкаренко О.М., Рогова Н.В., Панівник І.А. Особливості нормативного регулювання криптовалют: світовий досвід. *Фінансовий простір*. 2018. № 3. С. 139–146.
6. Kat Tretina Top 10 Cryptocurrencies Of 2023 URL: <https://www.forbes.com/advisor/investing/cryptocurrency/top-10-cryptocurrencies/> (дата звернення: 10.04.2023)
7. Устенко С.В., Загорівський І.В. Можливості та перспективи криптовалют та технології Blockchain. *Моделювання та інформаційні системи в економіці*. 2019. № 97. С. 229–240.
8. Момонт Т.В. Обґрунтування можливості віднесення криптовалюти до складу активів підприємства. *Вісник Київського інституту бізнесу та технологій*. 2019. Вип. 2. С. 26–30.
9. Батюк Л.А., Кравченко О.М. Криптовалюта: механізм функціонування та перспективи поширення в умовах глобалізації URL: <http://inneco.org/index.php/innecoou/article/view/730> (дата звернення: 10.04.2023)

References

1. Jagtiani, J., Papaioannou, M. G., and G.Tsetsekos. “Cryptocurrencies in the Global Economy.” Researchgate, www.researchgate.net/publication/332136546_Cryptocurrencies_in_the_Global_Economy. Accessed 10Jan. 2023.
2. Duchenko, M.M. “The impact of cryptocurrencies on the country's economy.” *Economy and society*, economyandsociety.in.ua/journals/19_ukr/150.pdf Accessed 14Jan. 2023.
3. Tanklevska, N.S., Petrenko, V.S., and A.S. Karnaushenko. “The economic nature and types of cryptocurrency in the world.” *Business navigator*, no. 4–2, 2017, pp. 133–138.
4. Honcharova, A.V., and Ya.V. Vereshchaka. “Features of cryptocurrency circulation in Ukraine.” *Journal of Eastern European Law*, no. 58, 2018, pp. 38–44.
5. Shynkarenko, O.M., Rohova, N.V., and I.A. Panivnyk. “Features of regulatory regulation of cryptocurrencies: world experience.” *Financial space*, no. 3, 2018, pp. 139–146.
6. Tretina, Kat. “Top 10 Cryptocurrencies Of 2023.” Forbes, www.forbes.com/advisor/investing/cryptocurrency/top-10-cryptocurrencies/ Accessed 10Apr. 2023.
7. Ustenko, S.V., and I.V. Zahorovskyi. “The capabilities and prospects of cryptocurrencies and Blockchain technology.” *Modeling and information systems in economics*, no. 97, 2019, pp. 229–240.
8. Momont, T.V. “Substantiation of the possibility of attribution of cryptocurrency to the assets of the enterprise.” *Bulletin of Kyi Institute of Business and Technology*, no. 2, 2019, pp. 26–30.
9. Batyuk, L.A., and O.M. Kravchenko. “Cryptocurrency: mechanism of functioning and prospects for dissemination in the conditions of globalizatio”. Inneco, inneco.org/index.php/innecoou/article/view/730. Accessed 10Apr. 2023.

УДК 336.1.07:330.341.1

doi: 10.15330/apred.2.19.119-130

Попело О.В.¹, Холявко Н.І.²

ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД СТИМУЛЮВАННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ФІНАНСОВИМИ УСТАНОВАМИ

¹Національний університет «Чернігівська політехніка»,
кафедра менеджменту та державної служби
вул. Шевченка, 95, м. Чернігів,
14035, Україна,
тел.: 0937671789,
e-mail: popelo.olha@gmail.com
ORCID: 0000-0002-4581-5129

²Національний університет «Чернігівська політехніка»,
кафедра фінансів, банківської справи та страхування

вул. Шевченка, 95, м. Чернігів,
14035, Україна,
тел.: 0666469599,
e-mail: nateco@meta.ua,
ORCID: 0000-0003-2951-7233

Анотація. Стаття присвячена аналізу закордонного досвіду стимулювання впровадження інноваційно-інформаційних технологій фінансовими установами для підвищення якості надання фінансових послуг економічним агентам у сучасних умовах. Доведено, що зміни, які створює впровадження інноваційно-інформаційних технологій, спрямовані як на зміну стратегічного фокуса фінансових установ, що призводить до змін на організаційному рівні, так і на рівні фінансової системи в цілому. На основі досвіду провідних країн світу, окреслено переваги для фінансових установ, які вони отримують за рахунок використання інноваційно-інформаційних технологій, серед яких: підвищення якості надання фінансових послуг споживачам, шляхом полегшення процесу їх отримання, підвищення ціннісної пропозиції, а також пришвидшення процесу отримання цих послуг; можливість використовувати декілька каналів для взаємодії зі споживачами фінансових послуг, а також дистанційний характер відносин; забезпечення стійкості фінансових установ в умовах турбулентності та невизначеності зовнішнього середовища; підвищення задоволеності та набуття досвіду економічних агентів від споживання фінансових послуг; використання персоніфікованого підходу до споживачів фінансових послуг; зниження собівартості фінансових послуг та збільшення прибутковості за рахунок зниження операційних витрат; використання інформації для аналітики; підвищення прозорості та надійності руху фінансових ресурсів та зниження загального рівня ризику. Наведено основні принципи впровадження інноваційно-інформаційних технологій. Проаналізовано можливості та ризики використання фінансовими установами інноваційно-інформаційних технологій, а також розглянуто цифрові технології, що підвищують якість надання фінансових послуг. Окреслено закордонний досвід державних ініціатив зі стимулювання фінансових установ до впровадження інноваційно-інформаційних технологій. Наведено напрями державного стимулювання запровадження цифрових технологій фінансовими установами. Надано практичні рекомендації щодо підвищення якості надання послуг фінансовими установами економічним агентам в нових умовах їх роботи.

Ключові слова: інноваційно-інформаційні технології, цифрові технології, фінансові установи, фінансові послуги, фінансовий сектор, економічні агенти, домогосподарства, державне стимулювання.

Popelo O.V.¹, Kholiavko N.I.²

FOREIGN EXPERIENCE IN PROMOTING THE IMPLEMENTATION OF INNOVATIVE-INFORMATION TECHNOLOGIES BY FINANCIAL INSTITUTIONS

¹Chernihiv Polytechnic National University,
Department of Management and Civil Service
Shevchenko st., 95, Chernihiv,
14035, Ukraine,
tel.: 0937671789,
e-mail: popelo.olha@gmail.com,
ORCID: 0000-0002-4581-5129

²Chernihiv Polytechnic National University,
Department of Finance, Banking and Insurance
Shevchenko st., 95, Chernihiv,
14035, Ukraine,
tel.: 0666469599,
e-mail: nateco@meta.ua,
ORCID: 0000-0003-2951-7233

Abstract. The article is devoted to the analysis of the foreign experience of stimulating the innovative-information technologies introduction by financial institutions to improve the quality of providing financial services to economic agents in modern conditions. It is proven that the changes created by the introduction of innovative-information technologies are aimed at changing the strategic focus of financial institutions, which leads to changes at the organizational level and at the level of the financial system as a whole. Based on the experience of the leading countries of the world, the advantages for financial institutions that they receive due to the use of innovative-information technologies are outlined, including: improving the quality of providing financial services to consumers by facilitating the process of obtaining them, increasing the value proposition, as well as speeding up the process of obtaining these services; the possibility of using several channels for interaction with consumers of financial services, as well as the remote nature of the relationship; ensuring the stability of financial institutions in conditions of turbulence and uncertainty of the external environment; increasing satisfaction and gaining experience of economic agents from the consumption of financial services; the use of a personalized approach to consumers of financial services; reducing the cost of financial services and increasing profitability due to the reduction of operating costs; use of information for analytics; increasing the transparency and reliability of the movement of financial resources and reducing the overall level of risk. The main principles of the implementation of innovative-information technologies are presented. The possibilities and risks of using digital technologies by financial institutions were analyzed, as well as innovative-information technologies that increase the quality of providing financial services were considered. The foreign experience of state initiatives to stimulate financial institutions to implement digital technologies is outlined. Directions for state stimulation of the introduction of innovative-information technologies by financial institutions are given. Practical recommendations on improving the quality of services provided by financial institutions to economic agents in the new conditions of their work are provided.

Key words: innovative-information technologies, digital technologies, financial institutions, financial services, financial sector, economic agents, households, state incentives.

Вступ. Виникнення та поширення інноваційно-інформаційних технологій зумовило трансформацію традиційних шляхів створення та передачі цінності від фінансових установ до економічних агентів, спричинивши значні зрушення у фінансовому секторі. Розвиток фінансового сектору економіки та фінансових установ зокрема є однією з умов досягнення сталого соціально-економічного розвитку країни та забезпечення її конкурентоспроможності у світовому масштабі. Фінансовий сектор створює значний вплив на інші сектори економіки, привертаючи увагу представників науки, бізнесу та держави стосовно вирішення завдання стимулювання запровадження інноваційно-інформаційних технологій фінансовими установами. Таким чином, аналіз досвіду провідних країн щодо стимулювання впровадження інноваційно-інформаційних технологій фінансовими установами надасть можливість виявити та імплементувати найкращий світовий досвід в українську практику.

Різномічні аспекти, які пов'язані з особливостями впровадження фінансовими установами інноваційно-інформаційних технологій, досліджуються вітчизняними й закордонними науковцями, до яких насамперед належать: І. Білоус, С. Ванг, З. Вен, О. Вінник, М. Дубина, С. Єгоричева, А. Жаворонок, М. Жанг, О. Золотарьова, І. Карчева, А. Косба, К. Леонг, А. Мілер, С. Міщенко, С. Науменкова, Ю. Панкратова, Н. Пантелєєва, Н. Пацурія, А. Полторак, Б. Пшик, А. Сірко, В. Сємєова, А. Сунг, Дж. Фан, Н. Федорова, А. Чекал, Г. Чміль, Р. Щур та інші.

Попри значну кількість праць вітчизняних і закордонних учених, присвячених дослідженню ролі інноваційно-інформаційних технологій у наданні фінансових послуг домогосподарствам, актуальними залишаються питання аналізу закордонного досвіду стимулювання впровадження інноваційно-інформаційних технологій для підвищення якості надання фінансових послуг економічним агентам у сучасних умовах.

Постановка завдання. Метою статті є аналіз закордонного досвіду стимулювання впровадження інноваційно-інформаційних технологій фінансовими установами для підвищення якості надання фінансових послуг економічним агентам у сучасних умовах. Для досягнення мети дослідження було сформульовано такі завдання:

- систематизувати та проаналізувати закордонний досвід державного стимулювання впровадження фінансовими установами інноваційно-інформаційних технологій;
- розробити практичні рекомендації щодо підвищення якості надання послуг домогосподарствам фінансовими установами в нових умовах їхньої роботи.

Враховуючи значну кількість закордонних та вітчизняних досліджень стосовно впливу технологій на діяльність фінансового сектору, додаткового дослідження потребує аналіз державного стимулювання зарубіжними країнами впровадження та використання інноваційно-інформаційних технологій фінансовими установами з метою його подальшої імплементації у вітчизняному контексті.

Результати. На сьогодні немає загальноприйнятого визначення поняття «інноваційно-інформаційні технології» внаслідок різних поглядів в інтерпретації поняття учасниками фінансового сектору, проте аналіз наявних визначень, дає змогу сформулювати достатньо цілісне уявлення про сутність цього явища. Згідно з [1, с. 2] інноваційно-інформаційними технології у фінансовому секторі являють собою «застосування технології для забезпечення безперебійної наскрізної обробки банківських транзакцій/операцій; за ініціативою клієнта, що забезпечує максимальну корисність; клієнту з погляду доступності, корисності та вартості; для банку з погляду зниження операційних витрат, нульової помилки та покращених послуг». Також більшість учених під інноваційно-інформаційними технологіями у фінансовому секторі розуміють впровадження та фактичне використання технологій у діяльності фінансових установ, що мають на меті трансформування процесу передачі цінності від фінансових установ до економічних агентів та удосконалення процесу надання фінансових послуг [2-5].

Фінансові установи функціонують в інноваційному секторі, тому підпадають під значний вплив змін потреб клієнтів, нових нормативних вимог щодо розробки та застосування нових технологій [6; 7]. Нині впровадження інноваційно-інформаційних технологій на ринку банківських послуг настільки значуще, що банки стали посідати провідні позиції та конкурувати з FinTech компаніями [4]. Загалом на сьогодні спостерігається позитивне сприйняття фінансовими установами можливостей від впровадження інноваційно-інформаційних технологій [8].

Зміни, які створює впровадження інноваційно-інформаційних технологій, спрямовані як на зміну стратегічного фокуса фінансових установ, що призводить до змін на організаційному рівні, так і на рівні фінансової системи взагалі.

На основі досвіду провідних країн світу можемо зазначити, що інноваційно-інформаційні технології здатні надавати такі переваги для фінансових установ:

- підвищення якості надання фінансових послуг споживачам, шляхом полегшення процесу їх отримання, підвищення ціннісної пропозиції, а також пришвидшення процесу отримання цих послуг;
- можливість використовувати декілька каналів для взаємодії зі споживачами фінансових послуг, а також дистанційний характер відносин;
- забезпечення стійкості фінансових установ в умовах турбулентності та невизначеності зовнішнього середовища;
- підвищення задоволеності та набуття досвіду економічних агентів від споживання фінансових послуг;
- використання персоніфікованого підходу до споживачів фінансових послуг;

- зниження собівартості фінансових послуг та збільшення прибутковості за рахунок зниження операційних витрат;
- використання інформації для аналітики;
- підвищення прозорості та надійності руху фінансових ресурсів та зниження загального рівня ризику.

Можливості та ризики використання фінансовими установами інноваційно-інформаційних технологій представлено на рис. 1.

Варто зазначити, що доцільно брати до уваги ризики не тільки економічних агентів, а також фінансових установ як складової фінансової системи. До першої групи варто віднести ризики конфіденційності та безпеки даних, а до другої – складнощі із забезпечення безперервності роботи фінансових установ, ризики стратегічного та операційного характеру, ліквідності та волатильності фінансових ресурсів. Крім того, варто зазначити про складність інтеграції інноваційних фінансових платформ із традиційними платформами [9].

Аналіз світового досвіду засвідчив, що основними принципами впровадження інноваційно-інформаційних технологій є:

- доступність, що передбачає рівний доступ кожного громадянина до послуг, інформації та знань, отриманих на основі інноваційно-інформаційних технологій;
- наявність мети, що полягає у створенні блага (прибутку зокрема) у повсякденному житті споживачів;
- забезпечення економічного зростання за рахунок ефективного використання технологій;
- відкритість та співпраця на міжнародному та регіональних ринках;
- стандартизація фінансових послуг, спрямована на зниження витрат на створення з одночасною підтримкою сумісності та високої якості фінансових послуг, що надаються економічним агентам;
- довіра та безпека, що передбачає забезпечення кібербезпеки, інформаційної безпеки, захист конфіденційної інформації та прав користувачів ІКТ [9].

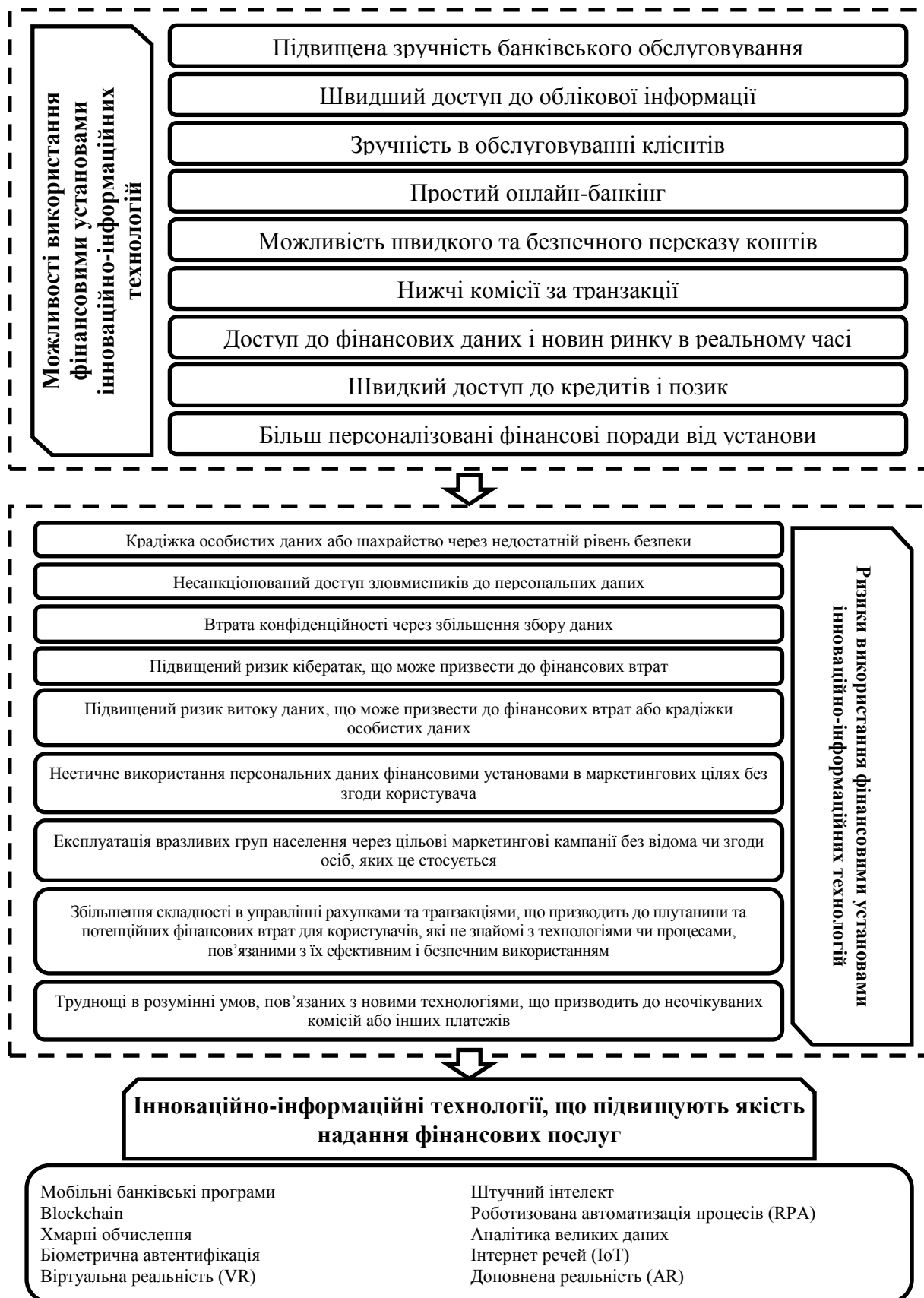

Рис. 1. Можливості та ризики використання фінансовими установами інноваційно-інформаційних технологій

Fig. 1. Possibilities and risks of using innovative information technologies by financial institutions

Як зазначає Кайшнані М. [1], державна підтримка разом із відповідною інфраструктурою, клієнтською базою та фактичним використанням технологій є основою для масштабного переходу фінансових установ на використання інноваційно-інформаційних технологій. Головною метою державної політики є фіксація прийнятого курсу дій стосовно зміцнення фінансової системи та забезпечення її конкурентоспроможності. Тим самим пошук та аналіз ефективно функціонуючих фінансових систем дозволяє виявити кращі практики на сьогодні, а також ретроспективно проаналізувати досвід розвинутих країн з метою його імплементації в країнах, що розвиваються. При цьому актуальним залишається «регуляторна дилема», що полягає в пошуку балансу у втручанні держави в поширення інновацій. Так, занадто поблажливий підхід спричиняє отримання фінансовими установами конкурентної переваги в порівнянні з традиційними банками, створюючи ризики для інвесторів та клієнтів, у той час як надмірне обмеження стримує поширення інновацій [8].

Згідно з дослідженням [10], Китай, Індія, Сполучені Штати Америки, Бразилія, Німеччина й Велика Британія є світовими лідерами із впровадження інноваційно-інформаційних технологій у діяльність фінансових установ. Цінним є досвід Європейського Союзу (ЄС), що сформував технологічно нейтрально правову базу, спрямовану на адаптацію до інновацій. Одним з основних законодавчих документів ЄС є стратегія Єдиного цифрового ринку (DSM) Європейської комісії [11]. Мета документа – створити єдиний ринок цифрових товарів та послуг у ЄС, а також поширення керівних принципів та рекомендацій державам-членам та фінансовим установам стосовно використання інноваційно-інформаційних технологій.

Серед основних ініціатив Стратегії слід виділити:

- доступ до онлайн-продуктів і послуг для споживачів і компаній;
- формування середовища для росту та процвітання цифрових мереж і послуг;
- максимізація потенціалу зростання європейської цифрової економіки;
- популяризація цифрових навичок громадян;
- створення справедливого, відкритого та безпечного цифрового середовища;
- покращення транскордонної торгівлі в межах ЄС [11].

Серед законодавчих документів також варто виділити Директиву про платіжні послуги PSD2, запроваджену у 2015 році, спрямовану на посилення конкуренції у фінансовому секторі та поширенні інновацій, при цьому значну увагу приділяючи правам та захисту споживачів. Загальний регламент захисту даних (GDPR), впроваджений у 2018 році, спрямований на захист конфіденційності та персональних даних громадян ЄС [12].

Також серед ініціатив варто виділити Закон «Про цифрові послуги» (DSA) та Закон «Про цифрові ринки», що набули чинності у 2022 році, спрямовані на забезпечення безпеки підприємств та споживачів послуг, а також покращення регулювання цифрового простору. Використання штучного інтелекту є одним із пріоритетних напрямів ЄС, що підтверджує низка документів, у тому числі ініціатива «Штучний інтелект для Європи» (COM(2018) 237), створення Керівних принципів етики штучного інтелекту (2019), а також Звіт про політичні рекомендації щодо штучного інтелекту (2019) [11].

Стратегія цифрових фінансів ЄС спрямована на поширення використання таких інноваційно-інформаційних технологій як великі дані, кібербезпека, блокчейн, сумісність, фінансова стабільність, фінансові та ІТ-навички [13]. Крім того, відбувся запуск Обсерваторії та форуму блокчейнів ЄС, впроваджено План дій у галузі фінансових технологій, Стратегія кібербезпеки ЄС, План дій щодо фінансових послуг для споживачів та Союз ринків капіталу [14]. Стратегія передбачає, зокрема, просування інноваційних бізнес-моделей і впровадження нових технологій,

запровадження регуляторних «пісочниць», створення лабораторій FinTech, а також підвищення рівня кібербезпеки та цілісності фінансової системи, а також подальшого посилення захисту інвесторів, споживачів і даних [13].

Загалом законодавство ЄС спрямоване на підвищення цілісності на єдиному ринку ЄС з фінансових послуг; сприяння інноваціям, інтеграцію фінансової системи ЄС, а також забезпечення безпеки учасників обміну цінністю у фінансовому секторі.

Використання інноваційно-інформаційних технологій у США набуло значного поширення внаслідок сприятливого економічного середовища та регуляторної політики, спрямованих на поширення інновацій. Законодавство США орієнтовано на забезпечення ефективності, безпеки використання та доступності фінансових технологій для громадян. Так, необхідність FinTech установ підтверджувати відповідність регуляторним вимогам затверджена як на рівні штатів, так і на федеральному рівні, та потребує відповідності до діяльності Бюро Фінансового Захисту Споживачів (чесна практика кредитування), Федеральної Корпорації Страхування Депозитів (захист споживачів і страхування депозитів), Офіс Контролера Валюти (відділення національного банку), SEC (цінні папери, брокерські дилери, фонди та цифрові біржі активів), Федеральної торгової комісії (захист споживачів від недобросовісних або оманливих дій), Комісія з торгівлі товарними ф'ючерсами (ф'ючерсні ринки та біржі), Мережа боротьби з фінансовими злочинами (боротьба з відмиванням грошей) і FINRA (інвестиційна діяльність) [15].

На федеральному рівні створено Офіс Інновацій для підтримки впровадження та створення інновацій в фінансовому секторі. Крім того, при підтримці вищезазначених установ було створено Стратегічний хаб для інновацій та фінансових технологій, що підтримує впровадження інноваційно-інформаційних технологій фінансовими установами, а також Офіс фінансових інновацій для моніторингу відповідності наявного законодавства діяльності FinTech установ. Додатково на законодавчому рівні відбувається вдосконалення законодавства з захисту конфіденційності даних споживачів, боротьби з кіберзлочинністю.

Державна політика Індії спрямована на такі стратегічні ініціативи як адаптивне регулювання, надійна інфраструктура, орієнтація на споживача та ефективний нагляд [1]. Головна мета діяльності уряду спрямована на інтеграцію традиційної фінансової системи з фінансовими інноваціями, а також забезпечення максимальної доступності цих послуг для населення. У межах програми відбувається розробка Digital India, запровадження електронних підписів, просування індійським урядом пов'язаних облікових записів Aadhar (біометрична автентифікація не потребує KYC), карток RuPay, національної оптоволоконної кабельної мережі, Pradhan Mantri Jan Dhan Yojna, Bharat Bill Payment System [1].

Узагальнивши вищезазначений досвід державного стимулювання впровадження інноваційно-інформаційних технологій у фінансовий сектор можна стверджувати, що основна увага цих ініціатив спрямована на фінансові установи та регуляторні органи, та підвищення конкурентоспроможності та ефективності фінансового сектору. При цьому ефективна реалізація державної політики можлива за наявності спільного розуміння в усіх зацікавлених сторін переваг від впроваджених ініціатив, таким чином нівелюючи вплив політичних, правових, соціальних перешкод при реалізації інновацій у фінансовому секторі.

На рис. 2 представлено закордонний досвід державного стимулювання впровадження інноваційно-інформаційних технологій фінансовими установами.

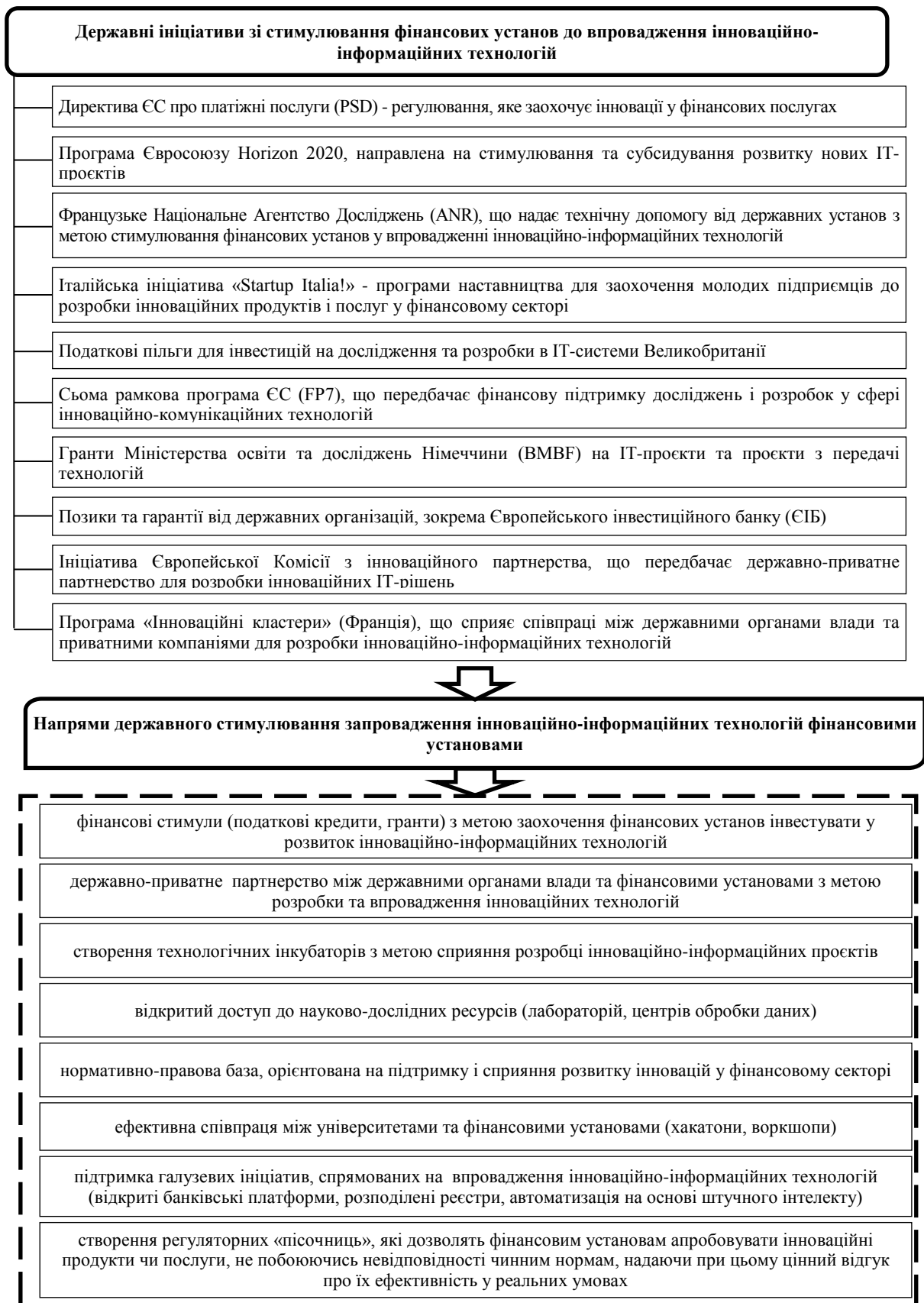

Рис. 2. Закордонний досвід державного стимулювання впровадження інноваційно-інформаційних технологій фінансовими установами

Fig. 2. Foreign experience of state stimulation of the introduction of innovative information technologies by financial institutions

Серед практичних рекомендацій щодо підвищення якості надання послуг та конкурентоспроможності фінансових установ варто зазначити про необхідність концентрації зусиль держави з просування цифрових ініціатив та їх впровадження в загальну стратегію розвитку фінансової системи, а також моніторинг ефективності цифрових ініціатив.

Враховуючи потенційний довгостроковий вплив цифрових технологій на задоволеність споживачів, стимулювання економічних агентів користуватися послугами фінансових установ за рахунок підвищення ефективності використання фінансових послуг у порівнянні з традиційними, є одним із перспективних напрямів діяльності фінансових установ.

При цьому з метою підвищення якості надання послуг домогосподарствам фінансовими установами в сучасних умовах рекомендується сконцентрувати зусилля на наступних завданнях:

- здійснення персоніфікованої взаємодії зі споживачами фінансових послуг та аналіз зворотного зв'язку з метою покращення надання фінансових послуг;
- визначення пріоритетних фінансових інновацій та їх впровадження з паралельним узгодженням з корпоративною стратегією фінансової установи;
- регулярний моніторинг ефективності впровадження фінансових інновацій;
- формування цифрової корпоративної культури, що буде сприяти поширенню та використанню інноваційно-інформаційних технологій;
- пошук партнерських відносин з іншими фінансовими установами, що використовують цифрові технології у своїй діяльності.

Висновки. Проведене дослідження дало змогу визначити особливості функціонування фінансових установ в інноваційному секторі, а також окреслити можливості та ризики використання фінансовими установами інноваційно-інформаційних технологій. На основі аналізу світового досвіду, наголошено на основних принципах впровадження інноваційно-інформаційних технологій в діяльність фінансових установ. Проаналізовано законодавчі ініціативи та проекти провідних країн світу, що впроваджують інноваційно-інформаційні технології у діяльність фінансового сектору. Виявлено, що ключовий фокус державних ініціатив спрямовано на фінансові установи та регуляторні органи з метою підвищення конкурентоспроможності та ефективності фінансового сектору. Проаналізовано закордонний досвід державних ініціатив зі стимулювання фінансових установ до впровадження інноваційно-інформаційних технологій.

Надано рекомендації з удосконалення державного регулювання, направлено на стимулювання впровадження інноваційно-інформаційних технологій фінансовими установами. Запропоновано напрями подальшої діяльності фінансових установ стосовно підвищення якості надання послуг домогосподарствам в нових умовах їх роботи, серед яких: здійснення персоніфікованої взаємодії зі споживачами фінансових послуг та аналіз зворотного зв'язку з метою покращення надання фінансових послуг; визначення пріоритетних фінансових інновацій та їх впровадження з паралельним узгодженням з корпоративною стратегією фінансової установи; регулярний моніторинг ефективності впровадження фінансових інновацій; формування цифрової корпоративної культури, що буде сприяти поширенню та використанню інноваційно-інформаційних технологій; пошук партнерських відносин з іншими фінансовими установами, що використовують цифрові технології у своїй діяльності.

1. Kishnani M. N. Digitalization–Dawn of a new era in banking. *Jagran Lakecity University, Mugaliyachap, Bhopal, MP India*. 2017. Vol. 1. URL: <https://research.jlu.edu.in/wp-content/uploads/2019/03/Vol-V-Issue-I-Journal-2017.pdf#page=10> (date of access: 06.04.2023).
2. Danylyshyn B., Dubyna M., Zabashtanskyi M., Ostrovska N., Blishchuk K., Kozak I. Innovative Instruments of Monetary and Fiscal Policy. *Universal Journal of Accounting and Finance*. 2021. Vol. 9(6). Pp. 1213-1221.
3. Dubyna, M., Zhavoronok, A., Kudlaieva, N., Lopashchuk, I. Transformation of household credit behavior in the conditions of digitalization of the financial services market. *Journal of Optimization in Industrial Engineering*. 2021. Vol. 14(1). Pp. 97–102.
4. Дубина М. В., Козлянченко О. М. Концептуальні аспекти дослідження сутності діджиталізації та її ролі в розвитку сучасного суспільства. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2019. № 3 (19). С. 21-32. DOI: 10.25140/2411-5215-2019-3(19)-21-32.
5. Дубина М., Середиук І., Білоус Н. Роль кіберстрахування в системі ризик-менеджменту банківських установ. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2020. № 1 (21). С. 183-196.
6. Пантелєєва Н. Фінансові інновації в банківській системі: теорія, методологія, практика: монографія. Київ : УБС НБУ, 2013. 526 с.
7. Financial Sector Transformation In The Era Of Digitalization / I. Mavlutova et al. *Studies of Applied Economics*. 2021. Vol. 38, no. 4. URL: <https://doi.org/10.25115/eea.v38i4.4055> (date of access: 06.04.2023).
8. Póta C. P., Becsky-Nagy P. Impact of digitalization on the financial sector. *Competitio*. 2022. Vol. 21, no. 1-2. Pp. 29–42. URL: <https://doi.org/10.21845/comp/2022/1-2/6> (date of access: 06.04.2023).
9. Abbasov A., Mamedov Z., Kovalenko V. Financial innovation in the conditions of digitalization of the economy. *Economic and Social Development: Book of Proceedings : 55th International Scientific Conference on Economic and Social Development, Baku, 18–19 June 2020*. Baku. Pp. 515–524.
10. Kholiavko N., Popelo O., Tarasenko O. Innovation and information technologies in the activities of financial institutions: world experience. *Black Sea Economic Studies*. 2021. No. 70. URL: <https://doi.org/10.32843/bses.70-24> (date of access: 09.04.2023).
11. EU Digital Single Market Aspects. *Department of Enterprise, Trade and Employment - DETE*. URL: <https://enterprise.gov.ie/en/what-we-do/the-business-environment/digital-single-market/eu-digital-single-market-aspects/> (date of access: 09.04.2023).
12. General Data Protection Regulation (GDPR) – Official Legal Text. *General Data Protection Regulation (GDPR)*. URL: <https://gdpr-info.eu/> (date of access: 09.04.2023).
13. Digital Finance Strategy for the EU. Legislative Train Schedule. *European Parliament*. URL: <https://www.europarl.europa.eu/legislative-train/theme-a-europe-fit-for-the-digital-age/file-fintech-action-plan> (date of access: 09.04.2023).
14. Five minutes on... Europe’s Fintech Action Plan. The Association of Corporate Treasurers. *The Association of Corporate Treasurers*. URL: <https://www.treasurers.org/hub/treasurer-magazine/five-minutes-...-europe’s-fintech-action-plan> (date of access: 09.04.2023).
15. Fintech Laws and Regulations Report 2022-2023 USA. *International Comparative Legal Guides International Business Reports*. URL: <https://iclg.com/practice-areas/fintech-laws-and-regulations/usa> (date of access: 09.04.2023).

References

1. Kishnani, M.N. “Digitalization–Dawn of a new era in banking.” *Jagran Lakecity University, Mugaliyachap, Bhopal, MP India*, vol. 1, 2017, research.jlu.edu.in/wp-content/uploads/2019/03/Vol-V-Issue-I-Journal-2017.pdf#page=10. Accessed 06.04.2023.
2. Danylyshyn B., Dubyna M., Zabashtanskyi M., Ostrovska N., Blishchuk K., and I. Kozak. “Innovative Instruments of Monetary and Fiscal Policy.” *Universal Journal of Accounting and Finance*, vol. 9(6), 2021, pp. 1213-1221.
3. Dubyna, M., Zhavoronok, A., Kudlaieva, N., and I. Lopashchuk. “Transformation of household credit behavior in the conditions of digitalization of the financial services market.” *Journal of Optimization in Industrial Engineering*, vol. 14(1), 2021, pp. 97–102.
4. Dubyna, M.V., and O.M.Kozlianchenko. “Conceptual aspects of the study of the essence of digitalization and its role in the development of modern society.” *Problems and prospects of economics and management*, no. 3 (19), 2019, pp. 21-32, doi: 10.25140/2411-5215-2019-3(19)-21-32. Accessed 06.04.2023.
5. Dubyna, M., Serediuk, I., and N. Bilous. “The role of cyber insurance in the risk management system of banking institutions.” *Problems and prospects of economics and management*, no. 1 (21), 2020, pp. 183-196.
6. Panteleeva, N. *Financial innovations in the banking system: theory, methodology, practice*. UBS NBU, 2013.
7. Mavlutova, I. et al. “Financial Sector Transformation In The Era Of Digitalization”. *Studies of Applied Economics*, vol. 38, no. 4, 2021.doi.org/10.25115/eea.v38i4.4055. Accessed 06.04.2023.

8. Póta, C.P., and P.Becsky-Nagy. "Impact of digitalization on the financial sector." *Competitio*, vol. 21, no. 1-2, 2022, pp. 29–42. doi.org/10.21845/comp/2022/1-2/6. Accessed 06.04.2023.
9. Abbasov, A., Mamedov, Z., and V.Kovalenko. "Financial innovation in the conditions of digitalization of the economy." *Economic and Social Development: Book of Proceedings: 55th International Scientific Conference on Economic and Social Development*, Baku, 18–19 June 2020. Baku, 2020, pp. 515–524.
10. Kholiavko, N., Popelo, O., and O. Tarasenko. "Innovation and information technologies in the activities of financial institutions: world experience." *Black Sea Economic Studies*, no. 70, 2021. doi.org/10.32843/bses.70-24. Accessed 09.04.2023.
11. "EU Digital Single Market Aspects." Department of Enterprise, Trade and Employment – DETE, enterprise.gov.ie/en/what-we-do/the-business-environment/digital-single-market/eu-digital-single-market-aspects. Accessed 09.04.2023.
12. "General Data Protection Regulation (GDPR) – Official Legal Text." General Data Protection Regulation (GDPR), gdpr-info.eu. Accessed 09.04.2023.
13. "Digital Finance Strategy for the EU. Legislative Train Schedule." European Parliament, www.europarl.europa.eu/legislative-train/theme-a-europe-fit-for-the-digital-age/file-fintech-action-plan. Accessed 09.04.2023.
14. "Five minutes on... Europe's Fintech Action Plan. The Association of Corporate Treasurers." The Association of Corporate Treasurers, www.treasurers.org/hub/treasurer-magazine/five-minutes-...-europe's-fintech-action-plan. Accessed 09.04.2023.
15. "Fintech Laws and Regulations Report 2022-2023 USA." International Comparative Legal Guides International Business Reports, iclg.com/practice-areas/fintech-laws-and-regulations/usa. Accessed 09.04.2023.

УДК 004.738.5:330.341.1]:336.717.8

doi: 10.15330/apred.2.19.130-143

Шишкіна О.В.

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ: РИЗИКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ

Національний університет
«Чернігівська політехніка»
Міністерство освіти і науки України,
кафедра фінансів, банківської справи та
страхування,
вул. Шевченка, 95, м. Чернігів,
14035, Україна,
тел.: +380678940584
e-mail: shyshkina.olena.v@gmail.com
ORCID: 0000-0002-8946-1027

Анотація. Метою даної статті є дослідження основних видів цифрових технологій, ризиків і перспектив їх використання у діяльності фінансових установ. Для досягнення поставленої мети було використано такі методи дослідження: аналітичний – для збору, аналізу і опису цифрових технологій для більш глибокого розуміння наукової проблеми; експертний – для оцінки ризиків та перспектив розвитку цифрових технологій; критичний аналіз і компаративний аналіз для порівняння сучасного та перспективного станів впровадження цифрових технологій фінансовими установами України; метод наукового узагальнення – для виявлення пріоритетних напрямів використання інноваційних цифрових технологій в умовах ризику і невизначеності зовнішнього середовища.

Новизна даного дослідження полягає у аналізі проникнення цифрових технологій в діяльність фінансових установ, дослідженні можливостей поєднання різних видів технологій для досягнення тактичних і стратегічних цілей, відображенні їх впливу на фінансовий сектор національної економіки.